

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

13 Kasım 1994 tarihinde Diyarbakır Dağkapı'da kimliği belirsiz kişilerce gözaltına alındıktan sonra bir daha haber alınamayan Ali TEKDAĞ da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Diyarbakır merkezde pastane işletmecisi olan Ali Tekdağ, evli ve 7 çocuk babasıdır. 1982 yılında Demokrasi Partisi üyesi olan Ali Tekdağ, "örgüt üyesi olma" iddiasıyla gözaltına alınarak, sıkıyönetim komutanlığına bağlı Diyarbakır 5 Nolu Hapishanesinde tutulur. Uzun süre tutuklu kalan Ali Tekdağ, 1985 yılında tahliye olur. Sürekli bir şekilde evi basılan ve takip edilen Ali Tekdağ, ailesi ile İzmir'e taşınır. Ancak belli bir süre sonra tekrar Diyarbakır'a döner. Yine devletin baskı ve tehditlerine maruz kalır. 12 Şubat 1993'te kardeşi Mehmet Tekdağ, faili meçhul saldırı sonucu katledilir. Ali Tekdağ, hapishaneden tahliye olduğu 1985 yılından kaybettirildiği 1994 yılına kadar 19 kez gözaltına alınır. Birçok gözaltı sırasında ağır işkencelere maruz kalır. 13 Kasım 1994 tarihinde eşi Hatice Tekdağ ile alışveriş yapmak üzere Dağkapı semtine gider. Eşi o gün yaşananları şöyle anlatır: "Evden beraber çıktık ve Dağkapı Şekerbank'a kadar dolmuşla gittik. Sonra Ali, '5 dakikalık bir işim var döneceğim sen bekle' dedi. Yaklaşık 15 dakika sonra geldi. Beni tanımazlıktan gelerek, yanımdan geçti. Ardından 'Ali' diye seslendim. Bana el işareti ile 'git' dedi. Sivil giyimli, telsizli ve uzun namlu silahlı olan 3-4 kişi peşindeydi. Eşim köşeyi dönmek üzereyken koşmaya başladı. Onu takip eden silahlı kişiler ateş etti. Eşim kendini yere attı. Eşim yakalandıktan sonra ceketini çıkarıp başına doladılar. Onu alıp bir binaya girdiler. 10 dakika sonra beyaz bir minibüs geldi. Ali'yi minibüse bindirip çevik kuvvet merkezine doğru gittiler. Bu olaylar olurken, bankanın önünde askerler ve bir trafik polisi vardı. Ateş edilmesine karşın bu şahıslar hiç karışmadı. Ertesi gün DGM savcılığına dilekçe ile başvurdum, 'bu olay yenidir sonra gel' dediler. Ben bir hafta beklemeden, 3 gün sonra tekrar gittim. Ondan sonra her gün gittim. Yaklaşık 2 ay sonra, kapıdaki polis her gün gelmeme kızarak, bir gün beni savcılığa çıkardı. Savcı 'bana şahit göster' dedi. Ben de 'şahit benim' dedim. Kızımı ve beni, odadan dışarı çıkardı. Bir yere telefon etti ve tekrar bizi odaya çağırdı. 'Telefon ettim bizde değilmiş' dedi. Aynı dönemde Diyarbakır Cezaevinde tutuklu bulunan Seyfettin Demir, Özgür Gündem Gazetesine 'Ben, Ali Tekdağ ile gözaltındaydım. Ali 'beni öldürecekler aileme söyleyin diye bağıırıyordu' şeklinde bir açıklama yapmış. Bunun üzerine tekrar savcıya gittik. Savcı 'burada Seyfettin Demir'in dosyası var, ama Ali Tekdağ diye birine ait dosya yok' dedi. Bu girişimden sonra ev adresimi aldılar ve 'bir daha buraya gelme' dediler. O zamandan bu yana eşim ile ilgili herhangi bir bilgi alamadım." Bir JİTEM elemanının basında yer alan itirafında ise Ali Tekdağ'ın DEP'liler hakkında ifade

vermeye zorlandığı ve 120 gün boyunca ağır işkenceler ile sorgulandığı, ardından öldürülerek Diyarbakır Silvan arasında bulunan bir dere kenarında gömüldüğünü anlatır. Ailesinin Ali Tekdağ'ın akıbetinin ortaya çıkması için yaptığı tüm başvurular sonuçsuz kalır. İç hukuk yollarından da bir sonuç elde etmeyen aile davayı AİHM'e taşır. AİHM, Ali Tekdağ dosyasında Türkiye'yi mahkûm eder.”

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, failerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?